

ΕΝΟΤΗΤΑ ΓΛΩΣΣΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΕΝΝΟΙΕΣ

ΓΛΩΣΣΑ
Εθνική γλώσσα

Προφορικός και γραπτός
Λόγος
Διάλογος

ΓΛΩΣΣΟΜΑΘΕΙΑ
ξένες γλώσσες

Γλωσσικές ποικιλίες
Γλώσσα των νέων

ΓΛΩΣΣΙΚΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

ΑΝΑΛΦΑΒΗΤΙΣΜΟΣ
Οργανικός-λειτουργικός

**ΦΘΟΡΑ ΤΩΝ
ΛΕΞΕΩΝ
ΣΥΡΡΙΚΝΩΣΗ ΤΗΣ
ΓΛΩΣΣΑΣ**

ΛΕΞΙΠΕΝΙΑ
Greeklish

Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

ΑΤΟΜΟ

- Πνευματική συγκρότηση
- Επικοινωνία-Κοινωνικοποίηση
- Έκφραση συναισθημάτων
- Ηθικοποίηση
- Πολιτικοποίηση
- Εθνική συνείδηση
- Οικουμενικό πνεύμα

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

- Επιστήμη-γνώσεις
- Διάδοση του πολιτισμού-πολιτιστικός συγκρητισμός
- Εργασία
- Μ.Μ.Ε.
- Εκπαίδευση
- Λογοτεχνία, Κινηματογράφος, θέατρο
- Ιστορία
- Ψυχαγωγία
- Παράδοση
- Θρησκεία
- Πολιτική
- Νόμοι-θεσμοί
- Οικογένεια
- Διαπροσωπικές σχέσεις
- Ήθη-Εθίμα-ιδεολογίες-νοοτροπίες
- Διεθνείς σχέσεις-διπλωματία

ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΕΙΣ-ΕΙΔΙΚΟ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Επικοινωνία: η διαδικασία με την οποία μεταδίδεται ένα μήνυμα, μια πληροφορία κτλ. ή ανταλλάσσονται γνώσεις, σκέψεις κτλ. με γραπτό ή προφορικό λόγο, διάφορα μέσα τηλεπικοινωνίας, κινήσεις, σήματα κτλ

Γλώσσα: Το σημαντικότερο απ' όλα στη διαδικασία της σκέψης των ανθρώπινων όντων είναι η ικανότητά τους να εκφράζουν τη σκέψη τους με φωνητικούς συνδυασμούς ήχων, δηλ. λεκτικά σύμβολα που αποτελούν τη γλώσσα. Ο λόγος επέτρεψε στον άνθρωπο να περνάει από το υπαρκτό και συγκεκριμένο στο αφηρημένο, γιατί χάρη στις έννοιες-σύμβολα μπορεί να ανακαλεί νοητικά οποιαδήποτε έννοια που βρίσκεται έξω από το αντιληπτικό του πεδίο και έτσι σκέφτεται πράγματα απόντα αλλά και παρελθόντα και μπορεί να προσχεδιάζει και μελλοντικές πράξεις. Χάρη στη γλωσσική ικανότητα γίνεται προσιτή η συσσωρευμένη γνώση της ανθρώπινης εμπειρίας

Γραφή : Η τέχνη της οργάνωσης γραπτών κειμένων, που αποβλέπει στην άρτια διατύπωση των ιδεών μας και την κατανόησή τους από τους άλλους

Μητρική γλώσσα: Η πρώτη γλώσσα που μαθαίνει ένας άνθρωπος, στην οποία μπορεί να εκφράσει με πληρότητα τον πνευματικό και συναισθηματικό του κόσμο του και να προσδιορίσει την ταυτότητά του.

Διάλεκτος: όρος αναφέρεται συνήθως σε παραλλαγές μιας γλώσσας που χρησιμοποιούνται από ομιλητές μιας συγκεκριμένης γεωγραφικής περιοχής ή, αλλιώς, σε γλωσσικές διαφοροποιήσεις σε σχέση με τον χώρο

Αργκό (argot) (η): Η συνθηματική γλώσσα που χρησιμοποιείται από μικρές κοινωνικές ομάδες, και η οποία διαφοροποιείται από την καθιερωμένη γλώσσα ως προς τη σύνταξη και τη σημασία των εκφραστικών της μέσων

Η γλώσσα των νέων: Ο όρος δηλώνει το σύνολο των γλωσσικών φαινομένων (Μορφολογικά, Συντακτικά) που χαρακτηρίζουν την επικοινωνία των νέων μεταξύ τους. Η γλωσσική διαφοροποίηση από την επίσημη «αποδεκτή» γλώσσα των ενηλίκων οφείλεται στην έμφυτη τάση τους για αμφισβήτηση και απόρριψη των κατεστημένων τρόπων συμπεριφοράς ενώ παράλληλα ενισχύει το «αίσθημα του ανήκειν» σε μια ηλικιακή φάση που διαφέρει τόσο από τα παιδικά όσο και από τα ενήλικα χρόνια.

Αλφαβητισμός:

α) η διδασκαλία της γραφής και της ανάγνωσης σε αναλφάβητους
β) Η ικανότητα του ανθρώπου να διαβάζει κριτικά, να επικοινωνεί με τον γραπτό λόγο και να χρησιμοποιεί λογικο-μαθηματικές μεθόδους, προκειμένου να συλλέξει πληροφορίες, να λάβει αποφάσεις, να εκφράσει απόψεις και να επιλύσει προβλήματα που σχετίζονται με τις καθημερινές του δραστηριότητες ως μέλους μιας οικογένειας, ως εργαζόμενου και ως πολίτη.

Γλωσσική εγγραμματοσύνη: Πρόκειται για μια ιδιότητα και μια δεξιότητα που σημαίνει:

α) την ικανότητα κατανόησης του νοήματος των λέξεων, του νοήματος κειμένου και των νοημάτων που βρίσκονται δίπλα και πέρα από τις λέξεις των κειμένων, καθώς και τη γνώση της κοινωνικής πρακτικής που αντιπροσωπεύει κάθε κείμενο

β) την ικανότητα αντίδρασης στα νοήματα του κειμένου και

γ) την ικανότητα παραγωγής κειμένων που χρειάζονται για τη διεκπεραίωση καθημερινών αναγκών.

Κριτική ανάγνωση: Η ικανότητα του ανθρώπου να αναγνωρίζει σ' ένα κείμενο την πρόθεση του συντάκτη, το ύφος και τα μέσα πειθούς που χρησιμοποιεί, καθώς και την προσπάθεια να τον οδηγήσει ο συντάκτης σε προκαθορισμένα συμπεράσματα.

Λακωνικότητα: Η ικανότητα του ανθρώπου να εκφράζεται με μεστότητα, περιεκτικότητα και συντομία.

Φλωαρία (βερμπαλισμός): Η μακρηγορία, η χρήση ρητορικών τεχνασμάτων με πρόθεση την παραπλάνηση, τον αποπροσανατολισμό από την αλήθεια.

Αναλφαβητισμός (οργανικός): Η αδυναμία του ανθρώπου να γράφει και να διαβάζει

Αναλφαβητισμός (λειτουργικός): Η αδυναμία του ανθρώπου να αξιοποιήσει (με την ομιλία, τη γραφή και την ανάγνωση) τη μητρική του γλώσσα ως μέσο επικοινωνίας και κατανόησης των (πνευματικών, πολιτικών και οικονομικών) συνθηκών που διαμορφώνουν την καθημερινή του ζωή

Λεξιπενία: η χρησιμοποίηση εξαιρετικά περιορισμένου, φτωχού, λεξιλογίου από άτομο ή ομάδα η περιορισμένη χρήση λέξεων και εκφραστικών μέσων και γενικότερα το φτωχό λεξιλόγιο

Συνώνυμο: Γλωσσική συρρίκνωση

Φθορά των λέξεων: α) Ο όρος αναφέρεται στην γλωσσική αλλοίωση των λέξεων από:

την προφορά (ξενικές λέξεις που ενσωματώνονται στην εθνική γλώσσα), παραλλαγές του νοήματος όταν μια λέξη μεταφέρεται σε άλλο γεωγραφικό χώρο ή σε άλλο πολιτιστικό κλίμα.

β) Ηθική αλλοίωση του περιεχομένου: **δηλαδή το ψεύτισμα και η νοθεία τους** που γίνεται όχι από σύμπτωση, αλλά από **δόλο εκείνου που τις χρησιμοποιεί.**

Greeklish ονομάζεται το τεχνητό γλωσσικό ιδίωμα που επινοήθηκε, για να καλύψει τις ανάγκες επικοινωνίας ανάμεσα στους έλληνες χρήστες του διαδικτύου (INTERNET). Ο όρος προέρχεται από τη σύντηξη των όρων «greek» (ελληνικά) και «lish» [κατάληξη της λέξης «english» (αγγλικά)]. Η φωνητική μεταγραφή των λέξεων κάθε γλώσσας στο γραπτό λόγο με τη χρήση των λατινικών χαρακτήρων της αγγλικής γλώσσας. Δηλαδή, κάθε λέξη μιας γλώσσας μεταγράφεται – για τους σκοπούς της ψηφιακής επικοινωνίας – με αγγλικούς (λατινικούς) χαρακτήρες και όχι με τους χαρακτήρες/ σύμβολα της μητρικής γλώσσας του χρήστη (π.χ. στα greeklish η ελληνική λέξη «καλημέρα» μεταγράφεται ως «kalhmera» ή «kalimera»)

Αρκτικόλεξα: ο σύντομος τρόπος γραφής που παράγεται από τα αρχικά γράμματα ή τις συλλαβές των λέξεων μιας φράσης (ονόματα οργανισμών, σωματείων, υπηρεσιών, ομάδων κ.λ.π.) π.χ. Μ.Κ.Ο=Μη κυβερνητικές οργανώσεις, Η.Ε.=Ηνωμένα έθνη, Η.Π.Α.=Ηνωμένες πολιτείες της Αμερικής

Γλωσσομάθεια : Η ικανότητα κατανόησης και επικοινωνίας σε περισσότερες από μία γλώσσες, η οποία συμβάλλει στο να γίνουμε πιο ανοιχτοί στον πολιτισμό και στη νοοτροπία άλλων ανθρώπων, στη βελτίωση των γνώσεών μας, στην καλύτερη γνώση της μητρικής μας γλώσσας και στη δυνατότητα να επωφεληθούμε από την ελευθερία να εργαστούμε ή να σπουδάσουμε σε άλλη χώρα.

Πολυγλωσσία (Γλωσσική πολυμορφία)

α: Η ικανότητα ενός ανθρώπου να επικοινωνεί και να χειρίζεται πολλές γλώσσες.

β: Η συνύπαρξη διαφορετικών γλωσσικών κοινοτήτων σε μια γεωγραφική περιοχή.

Κυρίαρχη γλώσσα: Η γλώσσα που χρησιμοποιούν διαφορετικές εθνικές ομάδες ή λαοί προκειμένου να επικοινωνήσουν μεταξύ τους. Για παράδειγμα, κυρίαρχη γλώσσα στην εποχή μας είναι η αγγλική

Γλωσσικός ιμπεριαλισμός: Η πολιτική μιας χώρας που αποσκοπεί στην επιβολή της δικής της γλώσσας και στην εξαφάνιση των εθνικών γλωσσών και του πολιτισμού άλλων λαών

Διάλογος: Η Ανταλλαγή απόψεων αναφορικά με ένα θέμα με σκοπό την προσέγγιση της αλήθειας ή τη σύγκλιση απόψεων.